24/06/2020

“Περί της Μάνης”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Μάνης

Του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μάνης κ. Χρυσοστόμου Γ‘

Ἡ Μάνη εἶναι μία ἀπό τίς τρεῖς χερσονήσους τῆς Πελοποννήσου, τό νοτιώτερο τμῆμα τῆς Λακωνίας, στήν ἐσχατιά τῆς ὀροσειρᾶς τοῦ Ταϋγέτου (ὑψ. 2.450 μ.). Μάλιστα εἶναι καί τό νοτιώτερο ἄκρο τῆς ἠπειρωτικῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως. Τό βάθος τῆς θάλασσας στό ἀκρωτήριο Ταίναρο φθάνει τά 4.450 μ. Ἐκεῖ κατά τήν μυθολογία ἦσαν οἱ πύλες τοῦ Ἅδη.

Ἡ Μάνη ἔχει «ἄγρια ὀμορφιά». Πολλά χωριά εἶναι ὡς ἀετοφωλιές. Ἐπικρατεῖ ἡ πέτρα, ὁ βράχος ἀλλά καί τό φῶς. Ὑπέροχη θάλασσα γύρωθεν. Καί κυρίως ἐλαιῶνες. Παντοῦ ἀτενίζεις κάστρα καί πυργόσπιτα ὡραῖα κτισμένα. Πρόκειται γιά ἕνα ξεχωριστό καί ἰδιόμορφο, μαγευτικό τόπο.

Ἡ Μάνη κατοικεῖται ἀπό τῶν προϊστορικῶν χρόνων. Περιοχές της ἀναφέρει μάλιστα ὁ Ὅμηρος. Στό Γύθειο σώζεται ἐπίσης ἀρχαῖο θέατρο. Οἱ κάτοικοι ἔζησαν πολλούς χρόνους μέ λιτότητα ἀλλά μέ ὑπερηφάνεια καί πάντοτε μέ πνεῦμα ἀγωνιστικότητας καί ἐλευθερίας. Εἶναι λίαν χαρακτηριστικό ὅτι ποτέ δέν κατακτήθηκε ἀπό τούς Τούρκους. Παρέμεινε ἀδούλωτη. Εἶναι ἡ ἡρωϊκή Μάνη. Γι’ αὐτό καί ἡ σημαία τῆς Μάνης ἀναγράφει, ὄχι «Ἐλευθερία ἤ Θάνατος», ἀλλά «Νίκη ἤ Θάνατος». Στό Ἐπισκοπεῖο ὑπάρχει χάρτης ὅπου δείχνει τήν Πελοπόννησο ὑπό τόν Ὀθωμανικό ζυγό πλήν τῆς Μάνης, ἡ ὁποία εἶναι ἐλεύθερη ἡγεμονία ἀπό τό

1453 ἕως τήν ἵδρυση τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους 1833.

Ἡ Μάνη, πρώτη συνέβαλε στήν ἔναρξη τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. Μετά ἀπό συσκέψεις σέ Τσίμοβα (Ἀρεόπολη) καί Κιτριές, τῶν Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη καί Θεόδ. Κολοκοτρώνη, ὁ ὁποῖος βρισκόταν ἤδη ἀπό τόν Ἰανουάριο τοῦ 1821 στήν Καρδαμύλη, ἀλλά καί τήν ὁρκωμοσία τῶν ὁπλαρχηγῶν, πού ἔλαβε χώρα στόν Ι.Ναό τῶν Ταξιαρχῶν στήν Ἀρεόπολη στίς 17 Μαρτίου 1821, ξεκίνησαν οἱ Μανιάτες ἀγωνιστές γιά τήν ἀπελευθέρωση τῆς Καλαμάτας (23 Μαρτίου 1821). Οἱ Τοῦρκοι προσπάθησαν τρεῖς φορές νά κατακτήσουν τήν Μάνη (Μάχη Βέργας, 22/6/1826), (Μάχη Διροῦ, 24/6/1826) καί (Μάχη Πολυαράβου, 28/8/1826) ἀλλά ἀπέτυχαν παταγωδῶς. Προσέτι καί τά νεότερα χρόνια ἡ Μάνη ἀνέδειξε πολεμάρχους οἱ ὁποῖοι θυσιάστηκαν γιά τήν Ἑλλάδα εἴτε στό Μακεδονικό Ἀγῶνα, εἴτε στή Μικρασία, εἴτε στήν ἐποποιΐα τοῦ 40 εἴτε ἀκόμη καί σ’ αὐτά, τά κατοπινά χρόνια.

Ὅσον ἀφορᾶ τήν χριστιανική πίστη, ὑπῆρχε ἡ ἄποψη ὅτι ἡ Μάνη ἐκχριστιανίστηκε τελευταίως στήν Ἑλλάδα κατά τόν 9ο αἰῶνα. Ὡστόσο ἡ παρουσία παλαιοχριστιανικῶν ναῶν (τέλη 5ου – 6ου αἰ.) κυρίως στά παράλια τῆς Μέσα Μάνης κοντά στή θέση «Τηγάνι», ἀλλά καί σ’ ἄλλες περιοχές ἀποδεικνύει τήν ὕπαρξη χριστιανικῆς βιοτῆς πολύ πρό τοῦ 9ου αἰῶνα. Καθοριστική βέβαια σημασία γιά τήν ἐδραίωση τοῦ χριστιανισμοῦ ὑπῆρξε ἡ ὅλη ἱεραποστολική δράση τοῦ ὁσίου πατρός Νίκωνος «τοῦ Μετανοεῖτε» τόν 10ο αἰῶνα. Ἐξ ἐπόψεως καθαρῶς ἐκκλησιαστικῆς, ἡ πρώτη Ἐπισκοπή ὑπό τό ὄνομα Μαΐνη ἀναφέρεται ἀπό τάς ἀρχάς τοῦ 10ου αἰῶνα. Ἔκτοτε ἱδρύθησαν κατά διάφορα χρονικά διαστήματα περί τίς ὀκτώ Ἐπισκοπές. Σήμερα ὑφίσταται ἡ Ἱερά Μητρόπολις Μάνης μέ 114 ἐνοριακούς Ναούς, 412 Παρεκκλήσια, 267 Παρεκκλήσια μέ 80 Κοιμητηριακούς Ναούς, 204 Ἰδιωτικούς καί 20 Μοναστηριακούς. Ἡ τοπική ἐπίσημη ἑορτή εἶναι τῆς Ὑπαπαντῆς τοῦ Κυρίου, ὅπου στό Ἐπισκοπεῖο καί στόν ὁμώνυμο Ἱ. Ναό εὑρίσκεται ἡ περίπυστος εἰκών. Σήμερα εἶναι ἐν λειτουργίᾳ τρεῖς Ἱ. Μονές: Ἡ Ἱ.Μ. Παναγίας Γιατρίσσης, Ἱ.Μ. Κοιμήσεως Θεοτόκου Ἀνδρουμπεβίτσης καί ἡ Ἱ.Μ. Ἁγίων Πάντων Γυθείου.

Γενικότερα, ὁλόκληρη ἡ Μάνη, Ἀνατολική καί Δυτική, εἶναι «κατάσπαρτη» ἀπό Ἱ. Μονές, Ναούς, μεγάλους καί μικρούς καί μάλιστα μέ θαυμάσιες ἁγιογραφίες. Αὐτό φανερώνει τήν πίστη καί τήν εὐλάβεια τῶν Μανιατῶν. Τό σπουδαιότερο μοναστῆρι τῆς Μάνης εἶναι ἡ Παναγία ἡ «Γιάτρισσα» στόν Ταΰγετο, σέ ὑψόμετρο 1.250 μ., ἀπό τά μεγαλύτερα προσκυνήματα.

Τό ἱερό τρίπτυχο τό ὁποῖο σέβονται ἅπαντες εἶναι: «θρησκεία, πατρίδα, οἰκογένεια». Δηλ. ὀρθοδοξία, Ἑλλάδα, πατέρας, μητέρα καί τέκνα. Ἰδιαίτερα, «ζοῦν μέ τούς νεκρούς» πού σημαίνει ἀποδίδουν μεγίστη τιμή καί σεβασμό στούς κεκοιμημένους τους, ἐξ’ οὗ καί τά γνωστά «Μοιρολόγια». Ὅλοι οἱ κάτοικοι

διακρίνονται γιά τήν ἀνδρεία, τήν νοικοκυρωσύνη, τήν φιλοξενία, τό ἐλεύθερο πνεῦμα. Ἡ Μάνη ἔχει ἱστορία καί γράφει ἱστορία ἐκκλησιαστική καί ἐθνική.

Εἶναι ἐπίσης πολύ χαρακτηριστικό ὅτι ἡ Μάνη ἀνέδειξε μεγάλες προσωπικότητες σ' ὅλους τούς τομεῖς τῆς κοινωνίας, ὅπως κληρικούς, στρατιωτικούς, ἰατρούς, νομικούς, πολιτικούς, ἐκπαιδευτικούς κἄ. Ἐπίσης διέπρεψαν καί διαπρέπουν καί στήν ἀλλοδαπή, κυρίως στήν Ἀμερική καί τόν Καναδᾶ. Σήμερα μάλιστα ἀποτελεῖ σπουδαῖο τουριστικό προορισμό γιά πολλούς Ἕλληνες καί ξένους. Δυνάμεθα νά χαρακτηρίσουμε τήν Μάνη, ὡς ἕνα ἀνοικτό καί μοναδικό πολιτιστικό μουσεῖο. Ἡ πρόσκληση γιά ἐπίσκεψη – προσκύνημα στή Μάνη ἀπευθύνεται πρός ὅλους. Εἶναι δεδομένη.